

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» telefón/fax: 055 – 68 06 180 » mobil: 0908 69 55 31
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Košiciach, 30.11.2016

Slovensko neposkytlo matke po rodičovskej dovolenke dostatočnú ochranu pred diskrimináciou, rozhodol Výbor OSN.

Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien (CEDAW) vyhovel individuálnej sťažnosti ženy zo Slovenska, ktorá sa domáhala nápravy za diskrimináciu zo strany svojho zamestnávateľa. Ten ju prepustil po tom, čo sa po niekoľkých rokoch vrátila do práce z rodičovskej dovolenky. Výbor slovenskej vláde vytkol nedostatočné zabezpečenie súdnej ochrany v prípadoch diskriminácie a zároveň odporučil vláde pani D. finančne odškodniť.

Pani D. pracovala ako redaktorka v Národnom biografickom ústave Slovenskej národnej knižnice v Martine. V decembri 2001 nastúpila na materskú dovolenku a následne rodičovskú dovolenku, ktorá trvala do roku 2008. Pred jej návratom do práce jej zamestnávateľ nariadil vyčerpať niekoľkotýždňovú nevyčerpanú dovolenku. Počas toho obdobia jej pracovné miesto zrušil a dal jej výpoveď z dôvodu nadbytočnosti. V následnej komunikácii s ňou to odôvodnil tým, že za sebou nemá chránenca, je po materskej dovolenke a má malé deti, ktoré budú často choré.

Aj keď zamestnávateľ pracovné miesto formálne zrušil, krátko na to prijal do pracovného pomeru dôchodkyňu s nižším vzdelaním, ktorá vykonávala rovnakú prácu ako prepustená pani D.

Pani D. podala žalobu na súd a domáhala sa nápravy za diskrimináciu na základe pohlavia. Slovenské súdy jej žalobu zamietli s odôvodnením, že nepreukázala namietanú diskrimináciu.

Po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych právnych prostriedkov podala pani D. vo februári 2013 individuálnu sťažnosť Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien. V sťažnosti namietala, že Slovensko porušilo svoje medzinárodné právne záväzky tým, že jej nezabezpečilo účinnú ochranu pred diskrimináciou na základe pohlavia.

Výbor OSN pre odstránenie diskriminácie žien je nezávislý orgán OSN pozostávajúci z nezávislých expertov a expertiek, ktorí/é dohliadajú na dodržiavanie Medzinárodného dohovoru o odstránení diskriminácie žien zo strany jeho členských štátov, vrátane Slovenska. V rámci svojich kompetencií majú právomoc posudzovať individuálne sťažnosti osôb, ktorých práva garantované dohovorom boli porušené a nedomohli sa nápravy na domácich súdoch.

Výbor vo svojom rozhodnutí z 21.11.2016 sťažnosti pani D. vyhovel. Rozhodol, že Slovensko porušilo Medzinárodný dohovor o odstránení diskriminácie žien, keď nezabránilo jej diskriminácii z dôvodu pohlavia v zamestnaní a nezabezpečilo jej účinnú právnu ochranu pred diskrimináciou. V rozhodnutí konštatoval, že domáce súdy dostatočne nezohľadnili okolnosti jej prepustenia, ako bolo jeho načasovanie po rodičovskej dovolenke, znenie jej výpovede, prijatie inej osoby na jej miesto krátko po jej prepustení a ďalšie. Zároveň podľa Výboru súdy pochybili tým, že od

poškodenej ženy žiadali preukazovať skutočnosti, ktoré má v antidiskriminačných súdnych konaniach preukazovať žalovaná strana.

Výbor odporučil slovenskej vláde, aby poškodenej žene nahradila ušlú mzdu, ktorá jej nezákonným prepustením zo zamestnania vznikla a zároveň ju finančne odškodnila za morálnu ujmu, ktorá jej diskrimináciou bola spôsobená. Taktiež ju vyzval, aby zabezpečila riadne uplatňovanie antidiskriminačnej legislatívy do budúca.

V konaní pred najvyšším a ústavným súdom a následne pred Výborom OSN právnu pomoc pani D. sprostredkovala mimovládna organizácia Poradňa pre občianske a ľudské práva. V konaní jej bola Výborom OSN priznaná anonymita a jej meno bolo vykrátené iniciálkami.

Pani D. po rozhodnutí Výboru povedala: „*Žiaľ, mnohé ženy sa v našej spoločnosti stále stretávajú s diskrimináciou v zamestnaní. Osobne ma mrzí, že pracovník, ktorý ma diskriminoval i naďalej zastáva u môjho bývalého zamestnávateľa vedúcu funkciu. Ja som sa rozhodla o tejto mojej skúsenosti nemlčať a brániť sa aj súdnou cestou. Som šťastná, že som sa konečne domohla spravodlivosti. Je smutné, že sa tak nestalo na Slovensku, ale až v zahraničí. Verím, že môj prípad bude inšpiráciou aj pre iné ženy, aby sa bránili porušovaniu svojich práv.*“

Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva a právna zástupkyňa sťažovateľky, k rozhodnutiu Výboru povedala: „*Výbor svojim rozhodnutím naznačil, že ochrana pred diskrimináciou u nás stále platí len na papieri. Kvalitná antidiskriminačná legislatíva je zbytočná, pokiaľ ju súdy nedokážu účinne uplatňovať a svojimi rozhodnutiami chrániť diskriminované osoby. Verím, že rozhodnutie Výboru bude pre naše súdy dôležitým právnym vodítkom, ako rozhodovať prípady diskriminácie žien v zamestnaní, ktorá je na Slovensku rozšírená. Na rade je teraz vláda, ktorá by mala v súlade s odporúčaním Výboru poškodenú ženu odškodniť.*“

- KONIEC -

Doplňujúce informácie:

Rozhodnutie Výboru CEDAW je dostupné v angličtine na:

<https://www.poradna-prava.sk/sk/dokumenty/rozhodnutie-vyboru-osn-pre-odstranenie-diskriminacie-zien-cedaw-v-pripade-d-s/>

Kontakty:

Vanda Durbáková - advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva a právna zástupkyňa poškodenej ženy: 0908 695 531, vanda.durbakova@poradna-prava.sk

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk.

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).